

HEIMTALI PÕHIKOOL - ÕPPEAASTA 2022/23 - I TRIMESTER

Heimtali Teataja

KOOL AVALDAB KIITUST

...väga heade õpitulemuste ja eeskujuliku käitumise eest õppeaasta I trimestril

1. KLASS: Liisa Reile, Triin Marleen Taklaja
3. KLASS: Kert Tammeorg
4. KLASS: Roland Roosnurm
6. KLASS: Grete-Liis Mill, Madar Mändoja
7. KLASS: Saskia Oja
8. KLASS: Anett Ariva
9. KLASS: Ron-Oskar Ruben

... heade õpitulemuste ja eeskujuliku käitumise eest õppeaasta I trimestril

2. KLASS: Sten-Erik Allika, Leek Ilus, Manfred Mets, Bryan Mikiver, Emma Penter, Hanna-Marii Raudsepp, Kirke-Marii Tooming
3. KLASS: Stella Iarochenko, Janar Tera
4. KLASS: Karl Koplímäe, Kristofer Lens, Laura Parik, Alex Pütsepp, Adeele Soa
5. KLASS: Steven Iarochenko, Karoliina Lens, Piia Paltser
6. KLASS: Maarja Mirka, Petra Okas, Mia Salujärv
7. KLASS: Lee Ilus, Lars Ispert, Ramon Mutle, Ketlin Semjonov
8. KLASS: Oskar Link, Martin Mändoja, Kertu Puna, Iti-Mari Saarmäe
9. KLASS: Eldar Ispert, Martin Viirpalu

... heade õpitulemuste ja käitumise eest õppeaasta I trimestril

2. KLASS: Roosi Puna
3. KLASS: Aleksander Antonov, Karel Stevo Kahk, Keron Kupper, Artur Link, Oliver Verrev, Aleks Vološtšuk
4. KLASS: Remy-Rene Pöder
5. KLASS: Arti Hantson, Piia Paltser
9. KLASS: Kätlin Joasaar

MARDIPÄEV JA HALLOWEEN JA HINGEDEAEG

Oktoobri lõpp ja novembrikuu oleks justkui kokku üks suur hingedeae. Oktoober lõppeb noorematele põlvkondadele üha enam sisse imbuva halloweeniga. Halloweenina kujutame nüüdisaja kultuuriruumis ette, et see on prügikott seljas, sünteetiline kollimask peas, pimedas uksele ringi jooksmine ning kommi või pommi välja nõudmine. Selline veidi pealiskaudne lähenemine mõjutab ka meie mardi- ja kadritraditsiooni, kus tavapäraselt on lauldud-tantsitud, inimestele mõistatustega väljakutseid esitatud ning karja- ja viljaõnnega üle puistatud. Kas kommi-pommi jooksmiseks on muutumas ka meie mardi- ja kadripäev?

Või on nende jooksmine hoopistükkis minetatud ja piirduakse halloweeniga? Milleks tänapäeva inimesele vilja- ja karjaõnn? Tahaks poekommi! Tegelikuses ei ole halloween kaugeltki mitte nii pealiskaudne kaubanduspüha, nagu skeptikule esialgu näida võib. Tegemist on väga vana pühaga, mille juured ulatuvad suisa paganlike algeteni. Mingil hetkel on ta läänekristlikus traditsioonis üle võetud ning oma populaarsusekanda kinnitanud Põhja-Ameerikas, sealt globaliseerumise käigus Põhjamaade indiaanlaste ehk meie endi õuele jõudnud... televusserite kaudu. Huvitaval kombel jääb nii halloween, hingedepäev kui ka Mehhiko surnutepäev üsna samma kanti... Elades Gregoriuse kalendri järgi, on see looduskalendri 28-päevase tsükliga veidi nihkes. Loodusrahvaste pühasid võib tihti seostada aga teatud kuufaasidega, mille tsükli pikkus on 28 päeva ning millest iga faas on olnud oluliseks märgiks põllutöödega alustamise, tegelemise ja lõpetamise puhul. Nii on põhilised hingedeajad jäänud alati noorkuu ehk nähtamatu kuu ajale, mil öö on pime ning ringi lenduvaid hingi raske näha. Nii saavad nad vabalt tegutseda ja ennast maisele argipäevale meelde tuletada. ->

->

Nii tõlgendab vanarahvas pimedas pakitsevat kummastust.

Tähtsaks versta-postiks on niisiis kevadine pimedade kuu aeg aprilli lõpus, mida teame volbriööna, pärast mida hakkab kuu kasvama ning on soodne aeg igasuguste külvamiste alustamiseks. Ning sügisene pimedade kuu aeg oktoobri lõpus-novembri algul, mil jäetakse hüvasti suve ja valgusega, võetakse vastu pimedus, looduse puhkeaeg, meenutatakse ja oodatakse külla kadunud omakseid ning tähistatakse pühakuid, kes meie esivanemate uskumuste kohaselt aastatsükliks vajalikku õnne toovad.

Nii lahendasin mina, halloweeni skeptik, enda jaoks selle küsimärgi, milleks see pealtnäha sünteetiline kaubanduspüha. Kui mõtestada kombeid kaubandusest väljapoole ulatavana, tekib mitmeid olulisi tähendusi ja rahvaste ning kommete üleseid loodusrütmidest lähtuvaid ühisosi. Päikesesüsteemis tiirleme ja pöörleme üle maamuna võrdset. Niisiis tähistagu oktoobri lõpp-novembri algus pimedade aja saabumist üleüldiselt, mil ühes loodusega ka endale natukene rohkem sisekaemust ja talveund lubada! Samuti ärgem unustagem vilja- ja karjaõnne mardipäeva ja kadripäeva ringi puistata. Maailmal läheb seda ju praegu vaja!

... Niisiis, on tore, et Heimtali Põhikoolis on kõik hingedeaja tähtpäevad esindatud ja tähistatud. Suurepärane, et hoitakse ka meie enda traditsioone ja rahvakalendrit. On vast tulevikuinimesel

vanarahva tarkustest ükskord kindlasti kasu ja abi! Sest mis sa teed kui elekter kallid, telekat käima panna ei raatsi? Miks mitte ennast löbustada kadrijooksuga? Väikese näitemänguga, mis samas põimib kohalikud inimesed omavahel lähedasemaks, tundes, et pimedal novembriööl on küla ja linna vahel sagin ja elu!

-Kärt Möisa Häälest

31. oktoobril oli koolis halloweeni stiilipäev. Kooli võis tulla kellena tahes! Õpilased olid kodus ettevalmistamisega vaeva näinud ning auhindu said kõik, kellel seljas vinged kostüümid. Ja kuna üpris palju kostüümid esindasid hauataguseid tegelasi, saadi auhinnaks ussikesi, et järgmiseks päevaks oleks hingede öö tegelaskuju kiirelt lagundatud ja meie armsad õpilased tagasi. (Huvijuht Kerli Kore)

9. novembril liikusid majas 4. klassi mardisandid, kes tutvustasid I kooliastme õpilastele mardipäeva kombestikku ning löid laulu saatel mõisa II korruse kihevile.

22. novembril külastas Heimtali Põhikooli Eesti Rahvapärimuse Koolist Terje Puistaja, kes tutvustas õpilastele kadripäeva kombestikku, traditsioone, riietumist ja muud asjakohast:

Huvijuht Eneli Rimpel ütles, et kuigi halloweeni pealetung teda otseselt ei häiri, siis see annab võib-olla aimdust sellest, mis üleüldse maailmas toimub. "Ja ma arvan, et ongi siin õigel kohal tuua rohkem mängu

kadri- ja mardipäeva halloweeni kõrvale," sõnas Rimpel. Rahvapärimuse koolitaja Terje Puistaja ütleb, et kuigi kadripäeva peetakse naiste pühaks, on vähetuntud fakt, et kadrideks käisid sageli hoopis mehed, sest suure talu perenaisel oli muudki teha. Lapsi muidugi kaasa ei võetud.

"See ikka puht meeste värk. Ja lapsed ei käinud sandis, lastel ongi kõige raskem sellest aru saada. Meie, täiskasvanud, käisime sandis, meie töömeeste õnne, meie võtsime vastu ande," ütles Puistaja.

Terje Puistaja sõnul on mardipäeva ja kadrikombestik pidevas muutumises, kuid sellegipoolest ei tasu karta, et midagi tehakse valesti.

"Küsi vanaemade-vanaisade käest, kuidas nemad sandis käisid, kes nad olid, mida nad tegid. Mida nad laulsid, kas nad mäletavad midagi? Mõnikord on lapsed targemad kui vanad, aga mõnikord on vastupidi," lausus ta.

- allikas: Olev Kenk/ERR

KOOLI SÜNNIPÄEVANURK

Novembrikuu teine nädal möödus Heimtali Põhikoolis pidustuste rohkelts. Esmaspäeval, 7. novembril kokkasid Heimtali kooli noored EPÜ ja Maaeluministeeriumi projekti "Peakokad koolides" raames koos peakokk Katrin Kollistiga, kes tutvustas noortele Eesti toitu. Valmis meisterdati lõhepasta, kikerherne- ja porgandikotletid ja kamamagustoit marjadega. Proovi kodus ka teisi retsepte!

HEIMTALI KOOLI MÄRGATI

Võrratu Viljandimaa võorustab "Viljandimaa on tõepoolest võrratu. Õpetajaid oli üle vabariigi umbes 90 kohale tulnud. Rõõm oli taas üle aastate silmast silma ja pingevabalt kohtuda. Enamasti kohtuvad muusikaõpetajad kas võistulaulmistel või konkurssidel. Toimused vahvad loeng/koolitused - "Loovuse arendamine õppeprotsessis", kus saime oma loovuse proovile panna ja "Miks õpetada koolis pärimusmuusikat". Väga toredaid uusi, huvitavaid ideid ja mõtteid pakkusid ka kohtumised Viljandi linna ja maakonna koolides. Igast koolist tagasi tulles olid kõik vaid positiivsete emotsioonidega laetud. Mina käisin Heimtali Põhikoolis. Väga armas maakool. Juba see koht, milline loodus ja vana renoveeritud mõisamaja, mis pakkus meile küllastajate imelise üllatuse. Väga vahvad töötoad, milles osalesime, aga kõige suurem üllatus oli klaasveranda, mis on vana talveaia kohal. Restaureerimise käigus tuli välja kivirajatis, mis puhastati ja nüüd on selle kohal klaaspõrand, mille all elavad täiesti oma elu huvitavad sõnajalgtaimed, mis ärkasid ellu pärast restaureerimist. Keegi neid ei kasta ega saagi nende eest hoolitseda, aga nad on võimsad."

Reedel, 11. novembril tähistati kooli 201. sünnipäeva, millest 90 aastat on õppetöö toimunud praeguses mõisahoones. Päev oli värvikirev: koolipere valmistas üheskoos pidupäevatoridi, toimus suursugune kooli punase vaiba sisseõnnistamine ning pidupäev päätis õpilaste etteastetega - üks uhkem kui teine!

-Huvijuht Eneli Rimpel

Minu kool on mõisamajas,
see mu vanemadki kadedaks ajab.
Ka see on veel täitsa vinge,
et ukse ees saan teha ringe,
turnida pargipuul ja mängida pinksi...
No muidugi, pean ka õppima siiski!

Jonas Sarv
3.kl

-Tallinna Kunstigümnaasiumi muusikaõpetaja Anne Luukas (allikas: Eesti Muusikaõpetajate Liidu FB postitus)

MART RAUA SÜNNIAASTAPÄEVA TÄHISTAMINE KÄÄRIKU TALUS

Heimtali kooli vanimaks traditsiooniks on kodukandi luuletaja, proosa- ja näitekirjaniku Mart Raua (14.09.1903-06.07.1980) sünniaastapäeva tähistamine. Kui algusaastatel saadi kokku praeguses muuseumimajas, siis viimastel aastatel on kirjaniku tütar Anu Raud Heimtali õpilasi ja õpetajaid vastu võtnud Kääriku talus.

Seekordsele kohtumisele seadis oma sammud õpilaste ja õpetajate esindus. Kingituseks võeti kaasa õpilaste omalooming. Nimelt kirjutasid noored Mart Raua luuletuse „Sügisnukrus“ sõnu kasutades uue luuletuse. Idee on pärit Eesti Televisiooni kultuurisaatest „OP!“. Tulemus oli põnev: kuivõrd sarnaneb noorte luuletajate looming originaaliga. Oma luuletusi said esitada Anett Ariva (8. klass), Ron-Oskar Ruben (9. klass), Lee Ilus (7. klass).

Lisaks luuletuste lugemisele-kuulamisele räägiti rgrirõõmudest, -muredest, tutvuti Kääriku talu tegusa perenaise tööde-tegemistega. Anu Raua südamesooviks on pärandi säilitamine- maaelu ja loomingu sidumine Käärikul.

Veel sellel aastal peaks trükis ilmuma Anu Raua koostatud ja Ela Tomsoni toimetatud valikkogu Mart Raua luuletustest.

Heimtali koolil on rõõm aidata elus hoida kohalikku pärimust, õppida ja inspireeruda minevikust, et panustada tulevikku.

Täname Anu Rauda lahke ja virgutava vastuvõtu eest!

-huvijuht Kerli Kore

KINDA-AED

Heimtali Põhikooli õpilased 2., 5., 7. ja 9. klassist osalesid kunstiõpetaja Leili Viinapuu eestvõttel ERMi Heimtali muuseumi kinda-aia uuendamisel.

Väljavõte Heimtali Muuseumi Facebooki originaalpostitusest:

"ERMi Heimtali muuseumi kinda-aia uuendamine on alanud! Muuseumi esimese kinda-aia valmistasid ja kinkisid muuseumile Viimsi kooli õpilased palju aastaid tagasi. Aeg ja ilmastik on aga vahepeal aiaga oma töö teinud ning sel kevadel oli aeg vana aed maha võtta ning hakata seda uuega asendama. Esimesed uued aialipid maalisid akadeemilise naiskorporatsiooni Filiae Patriae lastelaagris osalejad. Eeskuju ja inspiratsiooni saadi muuseumi kogudes olevatelt vanadelt kinnastelt, mulgi kinnaste näituselt "Meie Raudvara on kindad!", erinevatest kindaraamatutest ning vanalt kinda-aialt. Kinda-aia uuendamine jätkub ning erinevad seltskonnad saavad kinda-aia maalimisel oma panuse anda.

4. KL ÖPPEREIS PERNOVA LOODUSMAJJA

Meie käisime koos oma klassi ja loodusõpetuse õpetaja Pille Toodo ning abiõpetaja Triinuga Pärnu Pernova Loodusmajas. Olime tundides õppinud päikesesüsteemi ja loodusmaja planetaariumis saime lisaks veel uut teada. Näiteks seda, et gaasiplaneetidel ei saa kõndida ning asteroididel ja meteoriitidel on erinevusi, imestasime planeetide läbimõõtude üle. Kõik see planetaariumi taevas ja planeetide, Kuu, Päikese ja teiste taevakehade liikumine pani ennast imelikult tundma, aga see oli põnev kogemus. Meid jagati hiljem gruppidesse, kus tuli Kahootis ülesandeid lahendada. Näitusesaalis pidime õpitu kohta küsimustele vastama ja ristsõna lahendama. Enne ärasõitu pidi igaüks ütleva, missugused teadmised ta endaga kaasa võtab. Meile väga meeldis see väljasõit.

-4.kl õpilaste nimel Laura, Roland, Karl

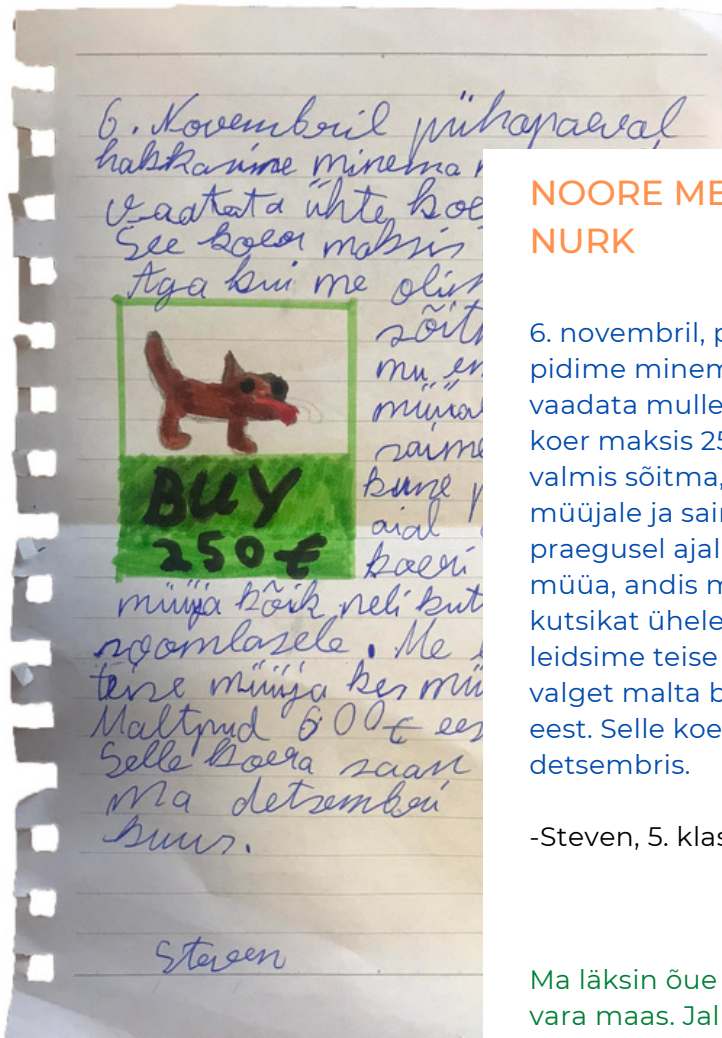
ÕPPEKÄIK SAKALA TOIMETUSSE NING KONDASE KESKUSESSE

Heimtali põhikooli 8. klass ühes meediaringiga Mõisa Hääl said 14. novembril linnaekskursiooni käigus kiigata Sakala toimetusse ja Kondase keskusesse. Seda kõike Viljandile omases udukastmes... Sakala toimetuses kohtuti peatoimetaja Hans Värega, kes tutvustas sisekujundusse põimitud vihjeid ajalehetoietuselt. Milline töökeskkond ja milline vaade! Veel rääkis ta C.R. Jakobsoni ennastsalgavast ajalehetööst pea 145 aastat tagasi, andis ülevaate toimetuse tänapäevasest tööstruktuurist, ajakirjanduslikust eetikast ning hapukurgihooaja esinemisest ja mitteesinemisest Sakalas. Kondase Keskuses tegi giidituuri toredast näitusest Kerly Ritval. Noored said teada, mis on sotsrealism ja seda, et Härmide kunstnikepere on Viljandi päritolu. Samuti nähti, milline nägi välja Mesikäpa kommikarbi esialgne kujundus ning et läbi joonistusarmastuse saab graafilise disainerina leiba teenida. Eriti põnev on asjaolu, et nüüd on õpilased teadlikud, kes seisab Kaarel Kurismaa kineetiliste teoste inseneritehniliste lahenduste taga.

Aitäh Heimtali Põhikooli noori vastu võtmast, Sakala toimetuse, Kerly Ritval ja Kondase Keskus!

Õppekäik sai teoks tänu lõimingule koostöös ühiskonnaõpetuse, ajaloo, kirjanduse ning meediaringiga.

-Mõisa Hääl

NOORE MEEDIARINGI NURK

6. novembril, pühapäeval pidime minema Narva, et vaadata mulle ühte koera. See koer maksis 250 eurot. Kui olime valmis sõitma, helistas mu ema müüjale ja saime teada, et kuna praegusel ajal on raske koeri müüa, andis müüja kõik neli kutsikat ühele soomlasele. Me võtsime teise müüja, kes müüs valget malta bichoni 600 euro eest. Selle koera saan ma endale detsembris.

-Steven, 5. klass

Ma läksin õue ja lumi oli juba nii vara maas. Jalutades nägin väga ilusat päikeseloojangut. See oli nii ilus. Viskasin lumepalle jääle, mis tegid suuri auke. Nii lõbus oli! Nüüd ootan toas, et lumesõda mängida, lumememmesid teha. Talv on väga lahe ja haruldane aeg. Peagi on jõulud!

-Sebastian, 5. klass

Päidre külast viidi pühapäeva hommikul ca 8.00 - 11.30 jõulukuusk Villjandi Vabaduse platsile.

-Triin-Marleen, 2. klass

MÖISA HÄÄL TERVITAB KOOSSEISUS: Oskar Truu, Triin-Marleen Taklaja, Manfred Mets, Steven Iarochenko, Sebastian Kala, Kristofer Marlon Ventsel, JUHENDAJA: Kärt Petser, TOIMETAJA: Eike Kass, ILLUSTRATSIOONID: 1. ja 2. lk Triin-Marleen Taklaja, 3. lk Erika Kuusiku 1. klassi õpilased, 5. ja 6. lk Steven Iarochenko, FOTOD: Heimtali Põhikooli FB leht, õpetaja Pille Toodo, Kärt Petser. TÄNAME KAASAMÖTLEJAJID! Jälgige meid ka instagramis @heimtalimeedia.

Heimtali Teataja